

Vuokra-asukas, ovatko raha-asiat niin kuin toivoisit niiden olevan?

RAHA-ASIAT OVAT MONIMUTKAISIA EIKÄ ELÄMÄSSÄ AINA VÄLTYY YLLÄTYKSILTÄ. OMAAN TALOUTEEN VOI KUITENKIN VAIKUTTA. KESTÄVÄLLÄ POHJALLA OLEVA TALOUDENHALLINTA TURVAA MYÖS ASUMISTA. MITEN KUVAILISIT TILANNETTASI - OVATKO ASIATSI HYVÄLLÄ MALLILLA?

1. Millainen rahan käyttäjä olet?

- seuraan tulojani ja menojeni ja harkitsen mihin rahaa käytän
- yrityn suunnitella rahan käyttöä mutta se on haastavaa
- elän päivä ja lasku kerrallaan
- teen hankintoja joihin minulla ei välttämättä olisi varaa

2. Miten selviydyt arjen menoista?

- hyvin, rahaa jää ajoittain tai usein myös säästöön
- vaihtelevasti, hoidan välillä maksuja myöhässä jotta saan kaikki maksettua
- heikosti, rahat eivät riitä kaikkiin laskuihin
- haen joustoa arkeen hyödyntämällä luottokortteja ja osamaksuja

3. Mitkä laskut maksat ensimmäisenä?

- asumiseen liittyvät laskut
- edelliseltä kuukaudelta jääneet muistutuslaskut
- mitä milloinkin, sen mukaan paljonko tilillä on rahaa
- osamaksusopimukset ja lainan lyhennykset

4. Miten hoidat vuokran maksun?

- maksan vuokran aina ajoissa
- maksan vuokran osissa pitkin kuuta ja vuokra laahaa jonkin verran
- maksan mitä pystyn mutta vuokraa on jäänyt rästiin jo pitemmän aikaa
- maksan jos pystyn, mutta vuokraa on jäänyt myös rästiin

5. Oletko joutunut lainaamaan rahaa vuokran maksuun tai muihin arjen menoihin?

- en ole joutunut
- joskus, mutta pyrin välttämään sitä
- olen välillä lainannut sukulaisilta tai tuttavilta
- kyllä, usein

6. Miten selviäisit yllättävästä ja ylimääräisestä menosta?

- todennäköisesti hyvin
- en osaa sanoa, mutta neuvottelin laskuista tarvittaessa
- en selviäisi ilman lainarahaa tai lisätuloa
- joutuisin ottamaan lisälainaa

7. Aiheuttavatko raha-asiat sinulle huolta?

- tuskin koskaan
- silloin tällöin
- kyllä, usein
- jatkuvasti

MITÄ VASTAUKSIA SAIT ENITEN? OLETKO ITSE TYYTYVÄINEN TILANTEESEEN? MUUTAMIA VINKKEJÄ ERI TILANTEISIIN:

ENITEN A-VASTAUKSIA

Tilanteesi vaikuttaa vakaalta ja asuminen sujuu mallikkaasti. Mahdolliset säästöt luovat turvaa yllättävien tilanteiden varalle. Satunnaisissa maksuvaikeuksissa kannattaa heti neuvotella vuokranantajan ja muiden mahdollisten velkojien kanssa. Etenkin jos velkaa ei ole moneen paikkaan, on maksusuunnitelma turvallisempi vaihtoehto kuin rästien maksaminen lainarahalla, mikä voi johtaa velkakierteeseen. Ketä tahansa voi kohdata yllättävä elämänmuutos tai vastoinikäyminen. Kaikkea ei voi ennakoita. Jos tilanteesi muuttuu, muista että apua on saatavilla.

ENITEN B-VASTAUKSIA

Ota yhteyttä vuokranantajaan sopiaksesi rästiin jääneistä maksuista. Maksusuunnitelman tekeminen helpottaa talouden hallintaa ja tukee järkevää taloudenpitoa myös tulevaisuudessa. Jos sinulle on kertynyt paljon erilaisia lainoja tai osamaksuja, tee realistinen suunnitelma näiden hoitamiseksi. Älä maksa velkaa uudella velalla. Maksa vuokra ensin, sillä vuokravelka on aina riski. Yleensä hätätoimenpiteisiin ryhdytään vasta useamman kuukauden vuokraveloista, mutta myös vuokrien maksaminen toistuvasti myöhässä voi johtaa vuokrasuhteen purkamiseen.

ENITEN C- TAI D-VASTAUKSIA

Ota heti yhteyttä vuokranantajaan ja pyydä neuvoja ammattilaisilta tilanteen ratkaisemiseksi. Vuokravelkoja koskevat maksuhäiriömerkinnät vaikeuttavat eniten asunnon saamista tai vaihtamista. Häädön vuoksi asunnottomaksi joutuneella ei ole lakisääteistä oikeutta asuntoon. Jos sinnittelet pienillä tuloilla, arki voi olla hyvinkin kuormittavaa. Jos taas nostat uutta lainaa maksaaksesi vanhaa pois, velkojen päästäminen ulosottoon pysäyttää velkakierteen. Maksuhäiriömerkinnät tai ulosotto eivät estä velkojen järjestelyä jatkossa, mutta kaikkien järjestelyjen edellytyksenä on velkaantumisen hallintaan saattaminen ja arjen sujuminen.

VUOKRA-ASUKKAAN MUISTILISTA:

- Huolehdi asumisen kuluista (vuokra, sähkö, vesi) aina ensin.
- Seuraa tulojasi ja menojasi. (Esimerkiksi maksuton Penno-palvelu www.penno.fi).
- Huolehdi mahdollisen asumistuen hakemisesta ja ajan tasalla pitämisestä. Voit myös valtuuttaa Kelan maksamaan asumistuen suoraan vuokranantajan tilille.
- Kodin hankintoja varten kannattaa selvittää mahdollisuudet kunnan myöntämään sosiaaliseen luottoon tai Takuusäätiön Pienlainaan.
- Hae apua heti kun huomaat, että raha-asiat eivät ole kohdallaan.
- Älä jää yksin, apua on saatavilla.

PARASTA ASUMISEN TURVAA ON TALOUDESTA HUOLEHTIMINEN. AMMATTILAISET TUKENASI:

- Kansaneläkelaitos (Kela) huolehtii Suomessa asuvien ja monien ulkomailla asuvien suomalaisten sosiaaliturvasta eri elämäntilanteissa. www.kela.fi
- Takuusäätiö tarjoaa maksutonta neuvontaa ja välineitä raha-asioiden hallintaan. Velkalinja puh. 0800 9 8009 ja Kysy rahastachat. www.takuusaatio.fi
- Oikeusaputoimistot tarjoavat maksutonta talous- ja velkaneuvontapalvelua. www.talousjavelkaneuvonta.fi
- Asumisneuvojat, sosiaalitoimen työntekijät ja seurakuntien diakoniatyöntekijät oman asuinpaikkakuntasi alueella.